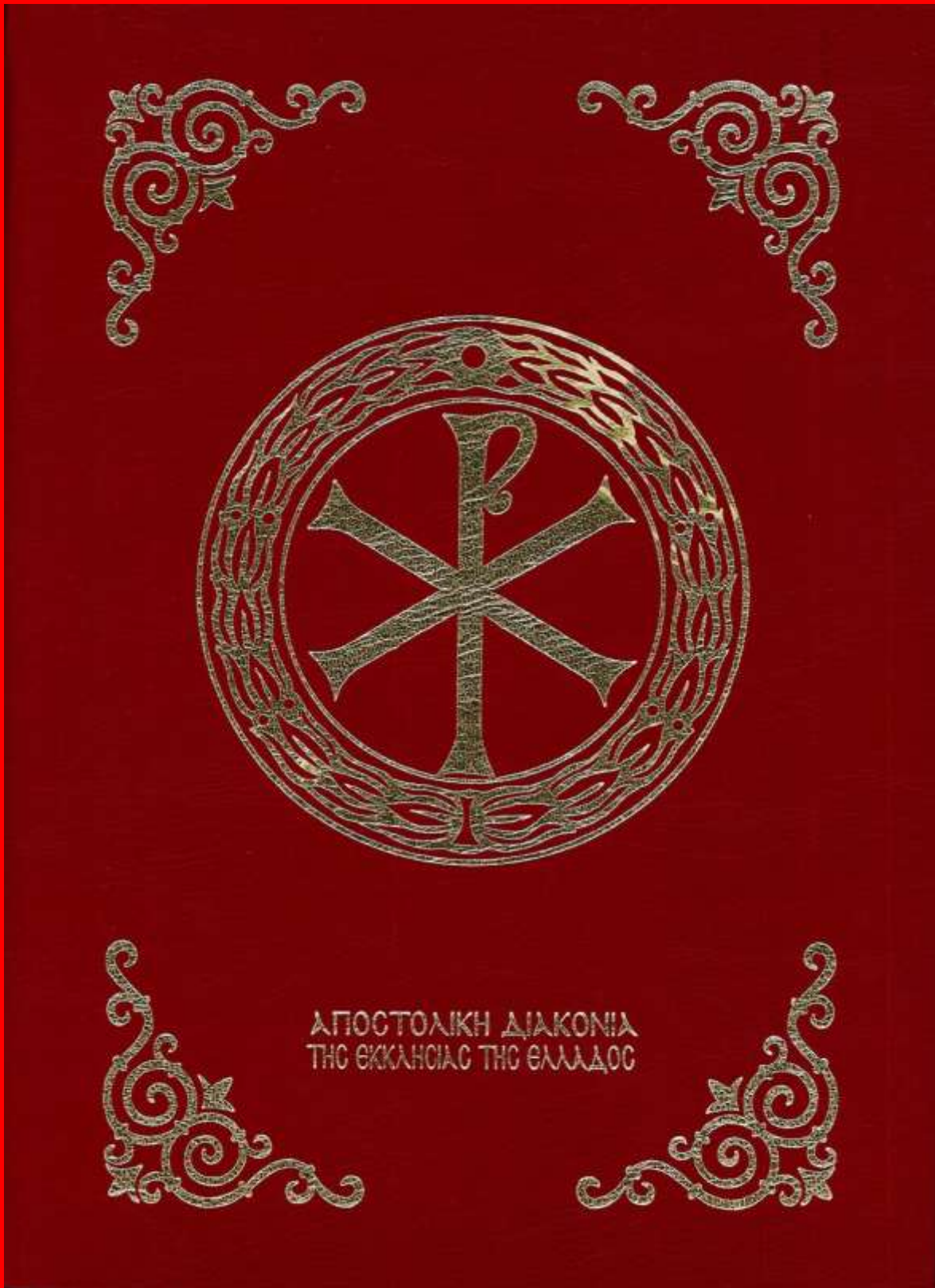

TEZAUAR LITURGIC
12 DECEMBRIE

SLUJBA
SF. IERARH
SPIRIDON,
EPISCOPIUL
TRIMITUNDEI

ATENA, 2020

12 ΔΕΚΕΜΒΡΙΩ

Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν καὶ θαυματουργοῦ Σπυρίδωνος, Ἐπισκόπου Τριμυθοῦντος τοῦ ἐκ τῆς Κύπρου

ΜΙΚΡΟΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰσθῶμεν στιχ ς'. καὶ ψάλλομεν στιχηρά.
Ἦχος α'. Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος. [Ἐμ. Χρυσάφη.]

Σήμερον πιστοὶ χορεύσωμεν, ἐν ᾠδαῖς καὶ ὕμνοις τῷ Κυρίῳ ψάλλοντες, τιμῶντες καὶ τὸν αὐτοῦ Ἀρχιερέα λαμπρῶς· τὸν ἄκακον ἀληθῶς, τὸν εὐσεβεῖα καὶ θαύμασι λάμπαντα, Σπυρίδωνα τὸν σοφόν, τῆς Ἐκκλησίας τὸ κλέος, βοήσωμεν· χαίροις καλλονῆ πατέρων καὶ ὁσίων καύχημα, καὶ ἁγίων ἀπάντων κορωνὶς καὶ σεμνολόγημα.

Βαβαί, τῶν σῶν μυστηρίων [1] σοφέ· πῶς νεκρὰν ὡς ζῶσαν ὠμίεις μακάριε· καὶ ὄμβρους ἐξοῦρανοῦ ῥαγδαιούς ἤνεγκας· ποτάμιον δ' αὖθις ῥοῦν, σῆ πρὸς θεὸν προσευχῆ ἀνεχαίτισας· καὶ βασιλέα πιστόν, τετρακωμένον νοσήματι ἡγειρας, ὄφιν, δὲ ἀληθῆ εἰς εἶδος χρυσοῦν κατεσκεύασας, καὶ σιγὴν τοῦ λευῖτου, θεραπείᾳ πάλιν ἔτρεψας.

Τὴν σὴν, δοξάζουσι κοίμησιν, ἀρχαγγέλων δῆμος καὶ ὁσίων σύλλογοι, καὶ πάντων ἱεραρχῶν θεία ὁμήγουρις. Εὐφραίνονται οὖν λαμπρῶς ἐπὶ τῆς γῆς βασιλεῖς τε καὶ ἄρχοντες, ἀρχιερεῖς, ἱερεῖς, μετ' εὐλαβείας καὶ πόθου κραυγάζοντες· χαίροις Κωνσταντίνου [2] πόλις, ἡ πλουτοῦσα μέγιστον, ἱεράρχην καὶ ῥύστην, ἐν κινδύνοις καὶ ὑπέρμαχον.

Ἔτερα Στιχηρά. Ἦχος δ'. Ὁ ἐξ Ὑψίστου κληθεῖς. [Χρυσάφη.]

Ὁ τὴν σοφίαν ἐξ ὕψους δεδεγμένος, ἧ περ ἐπεστόμισε γαῦρον φιλόσοφον, ὁ τοῦ Χριστοῦ φίλος γνήσιος, ὁ θεοφόρος, ἀξιοχρέως ὑμνεῖσθω σήμερον· πύργος ὁ οὐράνιος θείας πραότητος, ὁ ἐπὶ γῆς

ἄλλος ἄγγελος, ὁ ἱεράρχης, Σπυρίδων Κύπρου τὸ ἐγκαλλώπισμα, καὶ τῶν θαυμάτων ξένη θάλασσα, ὁ κανὼν ἐπισκόπων ὁ μέγιστος, ὃν ὁ Παῦλος ὁ μέγας θείοις λόγοις προεθέσπισε.

Ὡς τοῦ Θεοῦ [3] μιμητῆς καὶ ὑπηρέτης, τάγματα οὐράνια ἔσχες συμβάλλοντα, ταῖς πρὸς Χριστόν σου δεήσεσι, καὶ λόγῳ μόνῳ, ἐκ τοῦ θανάτου ἐξήρπασας, ὄφιν δὲ μετέβαλες, χρυσοῦν ἐγκόσμιον, καὶ γῆν διψῶσαν ἐπότισας, σκληροῦ πλουσίου τὰς ἀποθήκας καταστρεψάμενος, καὶ τοὺς πεινῶντας ἄρτῳ ἔθρεψας, αἰσθητῶ νοητῶ τε θεοπέσει, Ἱεράρχα Σπυρίδων, ὡς Μωϋσῆς τελῶν ἐξαίσια.

Ὁ τῶν Κυπρίων φωστῆρ καὶ ἑωσφόρος, ρύστης ὁ ὀξύτατος τῶν προστρεχόντων σου, τῇ ἱερᾷ, Πάτερ, λάρνακι, τῇ κατεχούσῃ, τὸ ἱερόν σου καὶ θεῖον λείψανον· πόλιν βασιλεύουσαν φρούρει πρεσβείαις σου, τὴν σὲ τιμῶσαν ἐν πνεύματι, ὡς ἱεράρχην καὶ ἀποστόλων θεῖον συνήγορον, καὶ τῶν πενήτων εὐσυμπάθητον, προμηθεά καὶ πρόμαχον, ἵνα πίστει τιμῶμεν, τὴν σεβάσιμόν σου κοίμησιν.

Δόξα, καὶ νῦν. Ὁκτώηχον.

[Ἦχος α'.] Θεαρχίῳ νεύματι πάντοθεν τὰ τῶν ἀνθρώπων συστήματα, ἀπὸ οἰκείων δωμάτων φερόμενα, — [Ἦχος πλ. α'.] Καταλαβόντα τὴν πανένδοξον τοῦ λειψάνου σου θήκην ἀξίως ἀσπάζονται. — [Ἦχος β'.] Αἱ δὲ ὑπέρτατοι τῶν ἐπὶ γῆς ἀξίαι σὺν βασιλεῖ ἡγεμόνι παραγενόμεναι. — [Ἦχος πλ. β'.] Τὸ θεοφόρον καὶ ἀξιέπαινον σκῆνος ἐξάδουσι, τῷ δέει κρατούμεναι, ὑπὲρ ἐπαίνου δὲ ποιούμεναι· καὶ ὁρατῶς ἐκβοῶσι τὴν τῶν ἀσμάτων σοι μελωδίαν· ἰδοὺ ὁ θαυμάσιος Σπυρίδων νῦν προτίθεται. [Ἦχος γ'.] Ἄρωμεν τοίνυν τὸν ὕμνον καὶ κατὰ δύναμιν ὑμνήσωμεν τῶν ἀρχιερέων τὸ μέγα κλέος. — [Ἦχος βαρύς.] Διὰ τοῦτο γὰρ ἡ παγγελῆς Κωνσταντιανῶν σωτηρία γίνεται· ᾧ ἀτενίζειν οὐκ ἰσχύουσιν ἔθνη πάντα, ἄξιόν τε ἀπονέμειν ἐφύμνιον. — [Ἦχος δ'.] Τούτου γὰρ τὸ τῶν θαυμάτων ὑπερέχει πᾶσαν ἔννοιαν. — [Ἦχος πλ. δ'.] Διὸ πάνσοφε Ἱεράρχα, αἰεὶ σὺν τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ, καὶ μετὰ πότμον πρέσβευε διηνεκῶς, περιφρουρήσαι καὶ σῶσαι ἀπὸ πάσης προσβολῆς τὴν νεολαίαν σου· τὴν γὰρ ὑμῶν προστασίαν κεκτῆμεθα. — [Ἦχος α'.] Εἰς τοὺς αἰῶνας ἀγλαοφανῶς μακαρίζοντες.

Εἰς τὸν Στίχον. Ἦχος πλ. δ'. Ὡ τοῦ παραδόξου.

Πάτερ, Σπυρίδων μακάριε, θαυμάτων πέλαγος ὢν, καὶ πηγὴ ἀνεξάντλητος, νόσῳ κατεχόμενον καὶ θανάτῳ Κωνσταντίον, τὸν βασιλέα τούτων ἀπήλλαξας, καὶ νουθεσίαις αὐτὸν κατέπεισας, παρατηρεῖν ἀεὶ, Ἱερεῦσιν ἅπασιν ὡς τῷ Θεῷ, πάντοτε λατρεύουσι, καλῶς προσφέρεσθαι [4].

[Στίχ. Οἱ ἱερεῖς σου Κύριε ἐνδύσονται δικαιοσύνην καὶ οἱ ὅσοί σου ἀγαλλιάσονται].

Πάτερ, Σπυρίδων θαυμάσιε, ταῖς ἀρεταῖς γεγωνός, ὑψηλὸς καὶ περιβλεπτός, ἱεράρχης ἄκακος, ἐκρημάτισας ὅσιε, καλῶς ποιμένας Χριστοῦ τὸ ποίμνιον, καὶ πάντα λύκον πόρρῳ ἀπήλασας, καὶ καθοδήγησας, πρὸς τὴν ἐπουράνιον μάνδραν πιστούς, τούτοις προηγούμενος, ποιμὴν ὡς ἄριστος.

[Στίχ. Στόμα δικαίου μελετήσῃ σοφίαν, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ λαλήσῃ].

Χαίροις, ἱεράρχα πάνσοφε, ὀρθοδοξίας πηγὴ, ἡ ποτίζουσα πάντοτε, τοῖς γλυκέσι νάμασι, τὴν ὑφήλιον ἅπασαν· χαίροις ἡ ρίζα ἐξ ἧς ἐβλάστησε, πυρσὸς ὁ τρέφων τὴν ἐκκλησίαν Χριστοῦ· χαίροις τὸ καύχημα, τῶν περάτων ἐνδοξε χριστιανῶν, ἐπισκόπων μέγιστε, καῖρε χαρὰ τῶν πιστῶν.

Δόξα. Ἦχος α'. [5]

Ὅσιε πάτερ μακάριε, Σπυρίδων σοφέ, τὴν νεκρὰν ὥσπερ ζῶσαν ἐπηρώτας δι' ἀγάπην Θεοῦ· ὄφιν δὲ μετέβαλες εἰς χρυσόν, ὁ πενίαν ἀσκῶν· ρύσιν δὲ ἐπέσχεσ ποταμοῦ, συμπαθήσας λαῷ· βασιλεῖ δὲ παρέστης ἰατὴρ τῇ προνοίᾳ Θεοῦ· νεκροὺς δὲ πάλιν ἤγειρας ὡς αὐτοῦ μαθητῆς, τὴν πίστιν δὲ ἐτρένωσας, ἀναμέσον πατέρων πολλῶν· πάντα οὖν ἰσχύων ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί σε Χριστῷ, αὐτὸν ἰκέτευε σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Προεόρτιον.

Προεορτάσωμεν λαοί, [Χριστοῦ τὰ γενέθλια, καὶ ἐπάραντες τὸν νοῦν, ἐπὶ τὴν Βηθλεὲμ ἀνακθῶμεν τῇ διανοίᾳ, καὶ κατίδωμεν τὴν Παρθένον, τοῖς ψυχικοῖς ὀφθαλμοῖς, ἐπειγομένην τίκτειν ἐν Σπηλαίῳ, τὸν τῶν ὄλων Κύριον καὶ Θεὸν ἡμῶν· οὗ Ἰωσήφ κατιδών,

τῶν θαυμάτων τὸ μέγεθος, ἐδόκει ἄνθρωπον θεωρεῖν, ὡς βρέφος σπαργανούμενον, ὑπενόει δὲ ἐκ τῶν πραγμάτων, Θεὸν εἶναι ἀληθινόν, τὸν παρέχοντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὸ μέγα ἔλεος].

Ἀπολυτίκιον. Τῆς Συνόδου τῆς πρώτης... [ὄρα ἐν τῷ Μ. Ἑσπερινῷ].

ΕΝ Τῷ ΜΕΓΑΛῷ ΕΣΠΕΡΙΝῳ

Ἐν τῇ Ἀγρυπνίᾳ· Ἰστώμεν στίχους ι'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἦχος β'.
Ποίοις εὐφημιῶν. [Ἰωάσαφ.]

Ποίοις, εὐφημιῶν στέμμασι καταστέψωμεν τὸν Ἱεράρχην, τὸν παρὰ Θεοῦ κομισάμενον, βρύσιν τῶν θαυμάτων ἀένναον, τὸν ἀπλοῦν, τὸν ὄσιον, τὸν πρᾶον, τὸν πάντων ἀμαρτωλῶν αὐτὸν κωρίσαντα, καὶ ὕψους τοῦ οὐρανοῦ ὑψηλότερον γενόμενον καὶ τῷ θρόνῳ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, παριστάμενον, καὶ τρανῶς ὡς ἥλιον λάμποντα, καὶ πάντας καταφωτίζοντα.

Ποίοις, μελωδικοῖς ᾠσμασιν ἐπαινέσωμεν τὸν Ἱεράρχην, τὸν ἐν τοῖς ἀδύτοις γενόμενον καὶ Θεῷ προσφέροντα αἴνεσιν, καὶ λειτουργοὺς ἀγγέλους σκόντα θείους· τοῦ ὄμβρου τὴν ἀμετρίαν καταστεύσαντα, καὶ πάλιν αὐχμὸν εὐχῆ ραδίως λύσαντα, καὶ ὄφιν μεταβαλόντα εἰς χρυσὸν οὖτω, διακόνου τε τὴν ὄφρυν καλῶς ἀπελέγξαντα, Σπυρίδωνα τὸν πανθαύμαστον.

Ποίοις, οἱ γηγενεῖς χεῖλεσιν, ἀνυμνήσωμεν τὸν Ἱεράρχην, τὸν τῆς οἰκουμένης ὑπέρμαχον καὶ τῆς εὐσεβείας τὸ θεμέλιον, τὸν φωστῆρα τῶν ἀρχιερέων, τὸν σῦλον, τῆς Ἐκκλησίας τὸν ἀκράδαντον, τὸν πλοῦτον τὸν μὴ κενούμενον τῆς χάριτος, τὸν θησαυρὸν τῶν πενήτων, καὶ κηρῶν προσάτην, λυπούμενων τὴν χαρμονήν· αὐτὸν γὰρ ἐδόξασεν, ὁ ἔχων τὸ μέγα ἔλεος.

Ποίοις ᾠσματικοῖς ἔπεσιν ἀναδήσωμεν τὸν ἀρχιθύτην, καὶ θαυματοφόρον Σπυρίδωνα, τοῦ Χριστοῦ τὸν φίλον τὸν γνήσιον, τὸν μύστην Θεοῦ τῶν μυστηρίων, τὸν οἶκον τοῦ παναγίου ὄντως Πνεύματος, τὸν πύργον τῆς ταπεινώσεως τὸν ἄρρηκτον, τὸν ποταμὸν τῶν θαυμάτων, τὸν κρατῆρα πλήρη δωρεῶν τῶν θείων Χριστοῦ, τοῦ πᾶσι παρέχοντος σωτηρίαν καὶ μέγα ἔλεος.

Ποίοις, οἱ γηγενεῖς ἄσμασιν, ἀνυμνήσωμεν τὸν θεηγόρον, καὶ σημειοφόρον Σπυρίδωνα, τοῦ Χριστοῦ τὸ στόμα τὸ ἅγιον, τὸν παιδρὸν Κυρίου θυηπόλον· ἀγάλλου Κύπρου [5] ἡ μητρόπολις, εὐφράνου, ἡ Τριμυθοῦς πᾶσα περίχωρος [6], μεγαλαυχοῦσα τῇ δόξῃ τῶν πολλῶν θαυμάτων, ἀεὶ τοῦ θερμοῦ προστάτου ἡμῶν, δι' οὗ πάσης νόσου ἀπολυτρούμεθα.

Ἔτερα στιχηρὰ Προσόμοια. [Ποιηθέντα παρὰ τοῦ Μεγ. Σακελαρίου τοῦ Μελιτινιώτου.] Ἦχος πλ. β'. Ἡ ἀπεγνωσμένη.

Δεῦτε συνελθόντες πάντες προθύμως, ἄσμασιν ἐνθέοις καὶ ἐγκοσμίοις, τὸν μέγαν Σπυρίδωνα τιμήσωμεν ἀξίως. Οὗτος καὶ γὰρ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ συγκαλεῖται ἅπαν τὸ πρόσωπον, ὡς θέμις, ἐορτάσαι τὴν μνήμην· ὁ παρήγορος τῶν θλιβομένων, τῶν ἐν ἀνάγκαις βοηθὸς ἀπροσμάχητος, τῆς οἰκουμένης τὸ καύχημα.

Στύλος ἀνεδείχθης τῆς Ἐκκλησίας, πρόβολος Σπυρίδων τῆς εὐσεβείας, τῆς πίστεως πρόμαχος, ὑπέρμαχος Τριάδος· βάσις δογμάτων τῶν ἐνθέων καὶ ἐδραῖωμα πάτερ, κλέος πατέρων καὶ θαυμάτων ἀνεξάντλητος βρύσις, καὶ κραταῖωμα πιστῶν ἀπάντων, ὀρθοδοξίας ἀρράγης τε θεμέλιος, καὶ ἱερέων ἀγλάϊσμα.

Ἔστησας ποτάμιον ῥοῦν προστάξει, αὐλακας ἐμέθυσας τὰς αὐχμώσας, τὸν ὄφιν μετέβαλες εἰς χρυσοῦν Ἱεράρχα, πίστιν ἐτράνωσας ἐν μέσῳ τῆς Συνόδου Σπυρίδων, βλάσφημον δὲ Ἀρείου ἐξωστράκισας δόγμα, καὶ διέβλεψας εἰς ἀθεάτους πόρνης καρδίας μώλωπας, καὶ ἐδωρήσω τὴν ἄφεισιν.

Ἔστης πρὸ τοῦ τάφου Χριστὸς ὡς πάλαι, ὡς ζῶσαν ἐφώνεις τὴν τεθνηκυῖαν, νεκρούς τε ἀνέστησας προσευχῇ σου Σπυρίδων, νόσον ἰάσω βασιλέως τῇ σῇ ἐπιφανείᾳ, ἔσχες ἀγγέλους λειτουργοῦντας σὺν σοὶ Θεῷ τῶν ὅλων, καὶ διήλεγξας πλεονεξίαν, δι' ὑετοῦ μάκαρ τὰ ἐν τῷ νῶ τε ἔβλεψας, τοῦ φοιτητοῦ σου μακάριε [7].

Δόξα. Ἦχος πλ. β'. [Ποίημα Ἐμμανουὴλ τοῦ Χρυσάφη.]

Λαμπρὰ καὶ χαρμόσυνος ἐξέλαμψε σήμερον ἡ μνήμη σου, Σπυρίδων σοφέ, συγκαλοῦσα ἅπαντα τὰ τῶν φιλεόρτων συστήματα πρὸς ὑμνωδίαν καὶ αἶνον Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Ὅθεν καὶ προστρέχοντες τῇ σορῷ τῶν ἀγίων λειψάνων σου, χαριστήριον ὕμνον

προσάδοντες καὶ ἐγκωμίων αἴνους, συμφώνως βοῶμέν σου· Χαίροις τῶν θαυμάτων ὁ ποταμὸς ὁ πληρέστατος καὶ ναμάτων τοῦ Πνεύματος· Χαίροις τῶν ἀρχιερέων τὸ μέγα κειμήλιον καὶ τῶν ὀρθοδόξων τὸ ἀκατάσειστον ἔρεισμα· Χαίροις πολύφωτε ἥλιε, ὁ τὸν κόσμον ἅπαντα καταλάμπων τοῖς ἀκτίσι τῶν ἀπείρων θαυμάτων σου. Ὡς ἔχων παρρησίαν Ἱεραρχῶν ἐγκαλλώπισμα, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τοῦ λυτρωθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνάγκης καὶ θλίψεως, καὶ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Προεόρτιον.

Σπήλαιον εὐτρεπίζου· [ἡ Ἀμνὰς γὰρ ἦκει, ἔμβρυον φέρουσα Χριστόν. Φάτνη δὲ ὑποδέχου, τὸν τῷ λόγῳ λύσαντα, τῆς ἀλόγου πράξεως ἡμᾶς τοὺς γηγενεῖς· Ποιμένες ἀγραυλοῦντες, μαρτυρεῖτε θαῦμα τὸ φρικτόν· καὶ Μάγοι ἐκ Περσίδος, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν, τῷ Βασιλεῖ προσάξατε, ὅτι ὤφθη Κύριος ἐκ Παρθένου Μητρός· ὃν περ καὶ κύψασα δουλικῶς, ἡ Μήτηρ προσεκύνησε, καὶ προσεφθέγγετο τῷ ἐν ἀγκάλαις αὐτῆς· Πῶς ἐνεσπάρης μοι; ἢ πῶς μοι ἐνεφύης, ὁ λυτρωτὴς μου καὶ Θεός;]

Εἴσοδος. Φῶς ἰλαρόν, Προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ Ἀναγνώσματα.

Παροιμιῶν τὸ Ἀνάγνωσμα. [Κεφ. ι'. 7. γ'. 13.]

Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων, καὶ εὐλογία Κυρίου ἐπὶ κεφαλὴν αὐτοῦ. Μακάριος ἄνθρωπος, ὃς εὔρε σοφίαν, καὶ θνητὸς ὃς οἶδε φρόνησιν. Κρεῖσσον γὰρ αὐτὴν ἐμπορεύεσθαι, ἢ χρυσοῦ καὶ ἀργυρίου θησαυρούς. Τιμιωτέρα δὲ ἐστὶ λίθων πολυτελῶν, πᾶν δὲ τίμιον, οὐκ ἄξιον αὐτῆς ἐστίν. Ἐκ γὰρ τοῦ στόματος αὐτῆς ἐκπορεύεται δικαιοσύνη· νόμον δὲ καὶ ἔλεον ἐπὶ γλώσσης φορεῖ. Τοιγαροῦν ἀκούσατέ μου, ὧ τέκνα· σεμνὰ γὰρ ἐρῶ, καὶ μακάριος ἄνθρωπος, ὃς τὰς ἐμὰς ὁδοὺς φυλάξει. Αἱ γὰρ ἔξοδοί μου, ἔξοδοι ζωῆς, καὶ ἐτοιμάζεται θέλησις παρὰ Κυρίου. Διὰ τοῦτο παρακαλῶ ὑμᾶς, καὶ προΐεμαι ἐμὴν φωνὴν υἱοῖς ἀνθρώπων. Ὅτι ἐγὼ ἡ σοφία κατεσκεύασα βουλήν, καὶ γνῶσιν καὶ ἔννοιαν ἐγὼ ἐπεκαλεσάμην. Ἐμὴ βουλή καὶ ἀσφάλεια, ἐμὴ φρόνησις, ἐμὴ δὲ ἰσχὺς. Ἐγὼ τοὺς ἐμὲ

φιλοῦντας ἀγαπῶ, οἱ δὲ ἐμὲ ζητοῦντες εὐρήσουσι χάριν. Νοήσατε τοίνυν ἄκακοι πανουργίαν, οἱ δὲ ἀπαίδευτοι ἔνθεσθε καρδίαν. Εἰσακούσατέ μου καὶ πάλιν· σεμνὰ γὰρ ἐρῶ· καὶ ἀνοίγω ἀπὸ χειλέων ὀρθά. Ὅτι ἀλήθειαν μελετήσῃ ὁ λάρυγξ μου, ἐβδελυγμένα δὲ ἐναντίον ἐμοῦ χεῖλη ψευδῆ. Μετὰ δικαιοσύνης πάντα τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου, οὐδὲν ἐν αὐτοῖς σκολιόν, οὐδὲ στραγγαλιῶδες. Πάντα εὐθέα ἐστὶ τοῖς νοοῦσι, καὶ ὀρθὰ τοῖς εὐρίσκουσι γνῶσιν. Διδάσκω γὰρ ὑμῖν ἀληθῆ, ἵνα γένηται ἐν Κυρίῳ ἡ ἐλπίς ὑμῶν, καὶ πλησθήσεσθε Πνεύματος.

Παροιμιῶν τὸ Ἀνάγνωσμα. [Κεφ. ε'. 31.]

Στόμα δικαίου ἀποστάζει σοφίαν, γλῶσσα δὲ ἀδίκου ἐξολεῖται. Χεῖλη ἀνδρῶν δικαίων ἐπίστανται χάριτας, στόμα δὲ ἀσεβῶν καταστρέφεται. Ζυγοὶ δόλιοι βδέλυγμα ἐνώπιον Κυρίου, στάθμιον δὲ δίκαιον δεκτὸν αὐτῷ. Οὗ ἂν εἰσέλθῃ ὕβρις, ἐκεῖ καὶ ἀτιμία· στόμα δὲ ταπεινῶν μελετᾷ σοφίαν. Τελειότης εὐθέων ὀδηγήσει αὐτούς, καὶ ὑποσκελισμὸς ἀθετούντων προνομεύσει αὐτούς. Οὐκ ὠφελήσει ὑπάρχοντα ἐν ἡμέρᾳ θυμοῦ, δικαιοσύνη δὲ ρύσεται ἀπὸ θανάτου. Ἀποθανὼν δίκαιος ἔλιπε μετὰμελον· πρόχειρος δὲ γίνεται καὶ ἐπίχαρτος ἀσεβῶν ἀπώλεια. Δικαιοσύνη ἀμώμου ὀρθοτομεῖ ὁδοὺς, ἀσέβεια δὲ περιπίπτει ἀδικία. Δικαιοσύνη ἀνδρῶν ὀρθῶν ρύσεται αὐτούς, τῇ δὲ ἀβουλία ἀλίσκονται παράνομοι. Τελευτήσαντος ἀνδρὸς δικαίου, οὐκ ὄλλυται ἐλπίς· τὸ δὲ καύχημα τῶν ἀσεβῶν ὄλλυται. Δίκαιος ἐκ θήρας ἐκδύνει, ἀντ' αὐτοῦ δὲ παραδίδοται ὁ ἀσεβής. Ἐν στόματι ἀσεβῶν παγὶς πολίταις, αἴσθησις δὲ δικαίων εὖοδος. Ἐν ἀγαθοῖς δικαίων κατώρθωται πόλις· καὶ ἐν ἀπωλείᾳ ἀσεβῶν ἀγαλλίαμα. Ἐν εὐλογίᾳ εὐθέων ὑψωθήσεται πόλις, στόματι δὲ ἀσεβῶν κατασκαφήσεται. Μυκτηρίζει πολίτας ἐνδεῆς φρενῶν, ἀνὴρ δὲ φρόνιμος ἡσυχίαν ἄγει.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα. [Κεφ. δ'. 7.]

Δίκαιος, ἐὰν φθάσῃ τελευτῆσαι, ἐν ἀναπαύσει ἔσται. Γῆρας γὰρ τίμιον, οὐ τὸ πολυχρόνιον, οὐδὲ ἀριθμῷ ἐτῶν μεμέτρηται. Πολιὰ δὲ ἐστὶ φρόνησις ἀνθρώποις· καὶ ἡλικία γήρως, βίος ἀκηλίδωτος. Εὐάρεστος Θεῷ γενόμενος, ἠγαπήθη καὶ ζῶν μεταξὺ ἀμαρτωλῶν, μετετέθη. Ἡρπάγη, μὴ κακία ἀλλάξῃ σύνεσιν αὐτοῦ, ἢ δόλος

ἀπατήση ψυχὴν αὐτοῦ· Βασκανία γὰρ φαυλότητος ἀμαυροῖ τὰ καλά, καὶ ῥεμβασμὸς ἐπιθυμίας μεταλλεύει νοῦν ἄκακον. Τελειωθεὶς ἐν ὀλίγῳ, ἐπλήρωσε χρόνους μακροὺς· ἀρεστὴ γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ· διὰ τοῦτο ἔσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας. Οἱ δὲ λαοὶ ἰδόντες, καὶ μὴ νοήσαντες, μηδὲ θέντες ἐπὶ διανοίᾳ τὸ τοιοῦτον, ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Εἰς τὴν Λιτὴν, Ἰδιόμελα. [Συντεθέντα παρὰ Ἐμμανουὴλ τοῦ Χρυσάφη.] Ἦχος [8].

Πνευματικὴ πανήγυρις σήμερον ἀδελφοί· σκιρτάτω ἡ φύσις· χορευέτω ἡ ἀνθρωπότης· συνεκάλεσε γὰρ ἡμᾶς ὁ θαυμάσιος Σπυρίδων, τὸ θειότατον κειμήλιον τῶν ἀρχιερέων, ὁ ποταμὸς θαυμάτων ὁ πλημμυρέστατος· τὸ κατοικητήριον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· ἡ ἀκένωτος τῶν ἰαμάτων καὶ ξένη θάλασσα· ὁ στερρότατος τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀκράδαντος πύργος· ἡ ὄντως κρηπὶς ὁσίων καὶ φωστὴρ οἰκουμένης ὁ πολύφωτος· αὐτοῦ ταῖς ἰκεσίαις Χριστὲ ὁ Θεός, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

ὦ θαύματος φρικτοῦ! ἡ νεκρὰ πειθομένη φωνὴ ζῶσάν σοι δέδωκεν· ὁ ῥοῦς δὲ τοῦ ποταμοῦ ἀνεστάλη διὰ λόγου σου προστακτικοῦ· ἡ τοῦ ἀνακτος νόσος εὐχῆ σου φυγαδεύεται· ὁ ὄφις εἰς εἶδος χρυσοῦν ἀντιμετηλλάττετο· νεκροὶ ἐξηγέρθησαν· ἐνεργεῖ γὰρ ἐν σοὶ ὁ τῶν ἀπάντων Ἱεράρχης Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, Σπυρίδων Ἱεράρχα σοφέ, ὁ τῆς Τριάδος τὸ δόγμα ἀνακηρύξας τρανώς.

Τίς μὴ θαυμάσῃ τῶν σῶν θαυμάτων ἱεράρχα Σπυρίδων τὸ ἀκένωτον πέλαγος; Ὅμβρον γὰρ ἐξ οὐρανοῦ προσευχῆ σου κατήγαγες, καὶ τὰς αὐχμώσας αὐλακὰς ἐμέθυσας, καὶ λιμὸν διέλυσας. ὦ τοῦ θαύματος! νεκρὰν ἐπηρώτησας, καὶ αὐθις ὥσπερ ζῶσα, ὡς ἐξύπνου σοὶ λελάληκε. Νεκροὺς δὲ πάλιν ἐξανέστησας ζωοποιῶ προσφθέγματι. Ὅφιν εἰς χρυσοῦν μετέβαλες, καὶ ποταμοὺς ἀνεκαίτισας· νοσήματι ἀνιάτῳ [9] τοῦ βασιλέως Κωνσταντίου ἰάτρευσας, καὶ μαθητοῦ Τριφυλλίου τὰ ἐν νῶ τε ἔγνωκας, τὰ τε τοῦ κόσμου τερπνὰ ἀναλύσασθαι ἐδίδαξας. Φιλόσοφον ἥσχυνας, καὶ τὴν ἱερὰν καὶ ἁγίαν Σύνοδον ἐκράτυνας. Πόρνην προσπαῦσαι τολμήσασαν, τὰ κατ' αὐτὴν ἐξειπὼν, ἐξαγορεύσαι ἔπεισας. Αἰγὸς ἄρπαγα πλήπτοντα διήλεγξας καὶ τὴν ἀφωνίαν διακόνου

ἐθεράπευσας. Ἀγγέλους θείους συλλειτουργοῦντάς σοι ἔσχες. Τὴν τοῦ ἐλαίου ἀνάβλυσιν ἐποίησας· μοιχευθῆσαν δὲ γυναῖκα μὴ πεισθεῖσαν τῷ θανάτῳ παρέδωκας, καὶ δυσσεβῶν ἀγάλματα πεπτωκότα συνέτριψας. Ὅντως οὕτως οἶδε δοξάζειν Θεὸς τοὺς αὐτοῦ δοξάζοντας. Ἡμεῖς δὲ περικυκλοῦντες τὴν σορὸν τῶν λειψάνων σου, περιπτυσσόμεθα ταύτην ἀναξίους χεῖλεσιν, ὅπως λάβωμεν ἴασιν ψυχῶν τε καὶ σωμάτων καὶ ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως λυτρωθῶμεν τῆς κολάσεως.

Ἀρετῶν εἰς μέγιστον καὶ αἰθέριον ὕψος ἀναβὰς θεοφόρε, τὴν σύμπασαν φωτίζεις ταῖς τῶν θαυμάτων ἀστραπαῖς ὡς συμπαθέστατος ποιμὴν, λαμπρύνων πάτερ μακάριε· ἀπαθείας λάμπων χαρίσμασι καὶ ἀπλότητος αἴγλη, Σπυρίδων ἱερέ. Διὸ πνευματικῶς συνελθόντες τὴν τῶν λειψάνων σου σεβασμίαν καὶ ἁγίαν Λάρνακα ὑμνωδίαις μετὰ δόξης προπέμπομεν δορυφοροῦντες εἰς τὸ θεῖον τῶν Ἀποστόλων τέμενος, μετὰ χαρᾶς προσφωνοῦντες ταῦτά σοι· Χαῖρε σὺλε ουράνιε, τῶν θλιβομένων πάντων παραμυθία· χαῖρε ὁ οἶκος τῶν ἀρετῶν ὁ μέγιστος· χαῖρε πύργε ἀδιάσειστε δογμάτων τῆς πίστεως, ἐν σοὶ γὰρ ἅπαν χάρισμα τοῦ Πνεύματος πεφανέρωται τοῖς ἐπὶ γῆς, Ἱεράρχα, πιστῶν ὁ προστάτης, καὶ τῶν ἐν νόσοις ἐτοιμοτάτη λύτρωσις· χαῖρε ὁ τῆς ἐπουρανίου Ἱεραρχίας κανὼν.

Δόξα. Ἦχος πλ. α'. [Κατὰ τὸ Σαλπίσωμεν. Ἑμμ. Χρυσάφη.]

Χορεύσωμεν φιλέορτοι ἐν ὕμνοις· σκιρτήσωμεν ἐν ἄσμασι καὶ σαλπίσωμεν εὐφραϊνόμενοι ἐν τῇ ἐνδόξῳ πανηγύρει Σπυρίδωνος τοῦ σοφοῦ. Βασιλεῖς καὶ ἄρχοντες συντρεχέτωσαν καὶ τὸν Ἱεράρχην κροτεῖτωσαν ἐν λόγοις. Βασιλέα ἔσωσε, νοσήματι κρατηθέντα διαλυτρωθῆναι τῇ προσπαύσει παρεσκεύασε. Ποιμένες καὶ διδάσκαλοι, τὸν τοῦ καλοῦ ποιμένος σοφὸν ἱερομύστην συνδραμόντες εὐφημήσωμεν· οἱ ἐν νόσοις ἀπαλλαγὴν· οἱ ἐν ἀνάγκαις τὸν ῥύστην· οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸν προστάτην· οἱ πένητες τὸν πλουτιστὴν· οἱ κωφεύοντες τὴν εὐηκοῖαν· τὸν συνοδίτην οἱ ὁδοιπόροι· οἱ ἐν τῷ γήρα τὴν βακτηρίαν· οἱ πάντες τὸν πανταχοῦ θερμῶς προφθάνοντα, Κύπρου τὸ μέγα κλέος ἐγκωμιάζοντες οὕτως εἴπωμεν· Πανάγιε Σπυρίδων, ἰκέτευε, ἐξελοῦ ἡμᾶς ἀπὸ παντοίας ἀνάγκης καὶ σῶσον τοὺς δούλους σου ταῖς ἰκεσίαις σου.

Καὶ νῦν. Προεόρτιον.

Μὴ στύγναζε Ἰωσήφ, [καθορῶν μου την νηδύν· ὄψει γὰρ τὸτικτόμενον ἐξ ἐμοῦ, καὶ χαρήση, καὶ ὡς Θεὸν προσκυνήσεις, ἢ Θεοτόκος ἔλεγε, τῷ ἑαυτῆς μνηστῆρι, μολοῦσα τοῦ τεκεῖν τὸν Χριστόν. Ταύτην ἀνυμνήσωμεν λέγοντες· Χαῖρε κεχαριτωμένη, μετὰ σοῦ ὁ Κύριος, καὶ διὰ σοῦ μεθ' ἡμῶν].

Εἰς τὸν Στίχον ἀπόστιχα. Ἦχος πλ. α'. Χαίροις ἀσκητικῶν. [10]

Χαίροις, ἀρχιερέων κανόν, τῆς Ἐκκλησίας ἀδιάσειστον ἔρεισμα, τὸ κλέος τῶν ὀρθοδόξων, ἢ τῶν θαυμάτων πηγὴ, ἰαμάτων ρεῖθρον μὴ κενούμενον, φωστῆρ ὁ πολύφωτος, τὸ τοῦ Πνεύματος ὄργανον, ὁ νοῦς ὁ θεῖος, ὁ πραῦς καὶ ἀκέραιος, ὁ ἀπλότητι, ἀληθεῖ καλλυνόμενος. Ἄνθρωπε ἐπουράνιε, ἐπίγειε ἄγγελε, τοῦ ἀμπελῶνος ἐργάτα, ὁ τοῦ Χριστοῦ φίλος γνήσιος· αὐτὸν ἐκδυσώπει, παρασχεῖν τοῖς σὲ τιμῶσι τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Οἱ ἱερεῖς σου Κύριε ἐνδύσονται δικαιοσύνην [καὶ οἱ ὅσοί σου ἀγαλλιάσονται].

Πρᾶος, καὶ κληρονόμος τῆς γῆς, σὺ τῶν πραέων ἀληθῶς ἀναδέδειξαι, Σπυρίδων, πατέρων δόξα, ὁ ταῖς νευραῖς τῶν σοφῶν, καὶ ἀπλῶν σου λόγων, θεῖα χάριτι, ἐχθρὸν τὸν παμπόνηρον καὶ παράφρονα Ἄρειον, κατεπάτησας, καὶ τὸ δόγμα τὸ ἐνθεον, καὶ σωτήριον, ἀνυψώσας τῷ πνεύματι· πάντας τοὺς ὀρθοδόξους τε φωτίσας λαμπρότητι, ἕνα δοξάζει τὸν Λόγον, ὡς ἀληθῶς ὁμοούσιον, Πατρὶ προανάρχῳ, παρεχόμενον τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Στόμα δικαίου μελετήσῃ σοφίαν, [καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ λαλήσῃ].

Πάθη, ἀπονεκρώσας σαρκός, νεκρούς ἐν χάριτι Θεοῦ ἐξανέστησας, καὶ ὄφιν χρυσοῦν εἰργάσω, καὶ ποταμοῦ τὰς ὀρμὰς προσευχῆ σου Πάτερ ἐχαλίνωσας· νυκτὸς Βασιλεῖ τε ἐπιφανεῖς κινδυνεύοντι, τοῦτον ἰάσω, τῇ καθ' ὕπαρ ἐγγύτητι, τοῦ Κυρίου σε παραδόξως δοξάζοντος. Ὅθεν μεγαλοφώνως σου, τὴν μνήμην γεραίρομεν, καὶ τῶν λειψάνων, Σπυρίδων, τὴν ἱερὰν σωρὸν σέβομεν, ἐξ ἧς ἀναβλύζει ἰαμάτων θεῖα ρεῖθρα καὶ μέγα ἔλεος.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ'.

Τίς λαλήσει τὰς ἀριστείας σου σοφέ, καὶ τίς ἐξαριθμήσει τῶν θαυμάτων σου τὰ πλήθη; Ὡς ἄγγελος ἐδείχθης ἐπὶ γῆς, πάτερ μακάριε. Βαβαὶ τῶν θαυμασίων, ὧν τοῖς πᾶσιν ἐπικέεις! Οὐ μόνον γὰρ νοσήματα χαλεπὰ ἰάτρευσας τῶν προσιόντων σοι ἐκ πόθου, ἀλλὰ καὶ τὰ πάθη τῶν ψυχῶν. Ὅθεν Θεός σε ὁ παντάναξ ἐδόξασε, Σπυρίδων παμμακάριστε, ἱεραρχῶν ἢ κρηπίς.

Καὶ νῦν. Προεόρτιον.

Ἐπόδεξαι Βηθλεέμ, [τὴν τοῦ Θεοῦ Μητρόπολιν· φῶς γὰρ τὸ ἄδυτον, ἐπὶ σὲ γεννήσαι ἤκει, Ἄγγελοι θαυμάσατε ἐν οὐρανῷ, ἄνθρωποι δοξάσατε ἐπὶ τῆς γῆς, Μάγοι ἐκ Περσίδος, τὸ τρισόκλειον δῶρον προσκομίσατε· Ποιμένες ἀγραυλοῦντες, τὸν τρισάγιον ὕμνον μελωδήσατε. Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Παντουργέρτην].

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος α'. [11]

Τῆς Συνόδου τῆς πρώτης ἀνεδείχθης ὑπέρμαχος, καὶ θαυματουργῷ λόγῳ μόνῳ ποταμὸν ἀνεχαίτισας· Σπυρίδων μακάριε σοφέ· ὅθεν νεκρά σοι ἐκ τάφου προσφωνεῖ, καὶ ὄφιν χρυσοῦται τῇ σῇ προσευχῇ· καὶ ἀγγέλους, ὅτε ἐβούλου συλλειτουργοῦντάς ἔσχες ἱερώτατε. Δόξα τῷ δεδωκότι σοι ἰσχύν, δόξα τῷ σὲ στεφανώσαντι, δόξα τῷ ἐνεργοῦντι διὰ σοῦ τοιαῦτα τέρατα.

Εἶτα γίνεται Καλλιφωνία στιχ. Ἰωάννου τοῦ Γλυκέως. Ἦχος β'. [12]

Ἱεραρχῶν τὸ θεῖον κειμήλιον, πάτερ ὅσιε Σπυρίδων σοφέ, σὺ ἐν ἀρεταῖς ἐκρημάτισας ὅσιε. Ὅθεν τῆς ἐκκλησίας προΐστωρ γενόμενος, αἰρεσιάρχας ἐξωθήσας καὶ τοῦ Ἀρείου τὸ βλάσφημον συνοδικῶς εἰς γῆν κατηδάφισας. Διὸ θαυματουργῶν ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ τὸν Σωτῆρα ἰκέτευε, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἔτερον. Ἐμμανουὴλ τοῦ Χρυσάφη. Ἦχος α'.

Ὅσιε πάτερ μακάριε Σπυρίδων σοφέ, τὴν νεκρὰν ὥσπερ ζῶσαν ἐπηρώτας δι' ἀγάπην Θεοῦ· ὄφιν δὲ μετέβαλες εἰς χρυσὸν ὁ πενίαν ἀσκῶν· ῥύσιν δὲ ἐπέσχες ποταμοὺς ἕνεκα τοῦ συμπαθοῦς σου λαοῦ· βασιλεῖς δὲ παρέστης ἰατὴρ τῇ προνοίᾳ τοῦ Θεοῦ. Νεκροὺς δὲ πάλιν ἠγειρας ὡς αὐτοῦ μαθητῆς. Τὴν πίστιν δ' ἐτρένωσας ἀναμέσον

πατέρων πολλῶν, πάντα ισχύων ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί σε Χριστῷ· αὐτὸν καὶ νῦν ἰκέτευε, μακάριε Σπυρίδων σοφέ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἔτερον τοῦ. Ὁ αὐτός.

Ὅσιε πάτερ ἱεράρχα ἀοίδιμε, ἀποστολικῆς διδασκαλίας γενόμενος ἔμπλεως καὶ τοῦ Θεοῦ Πνεύματος καταγώγιον, δι' ἐναρέτου πολιτείας ἐδείχθης φωστὴρ παγκόσμιος. Ὅθεν καὶ θαυματουργῶν ἐν τοῖς πέρασιν ὄφιν εἰς χρυσὸν μετέβαλες, καὶ νεκρὰν πρὸς ἐρώτησιν ἤγειρας, καὶ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ἐτράνωσας, Σπυρίδων Ἱεράρχα ἀοίδιμε, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετὰ τὴν α'. Στιχολογίαν, Κάθισμα.

Ἦχος πλ. α'. Τὸν Συνάναρχον Λόγον. [Ἐμμανουὴλ Χρυσάφη.]

Τὸν Σπυρίδωνα πάντες ἀνευφημήσωμεν, τὸν τοῦ Πνεύματος ὄργανον χρηματίσαντα· τῶν θαυμάτων τὴν πηγὴν τὴν ἀνεξάντλητον, τὸν νοῦν τὸν θεῖον ἀληθῶς, τὸν ἀπλοῦν τε καὶ πρᾶον, καὶ βοηθὸν ἐν ἀνάγκαις· τὸν πρεσβεύοντα τῷ Κυρίῳ, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

[Δόξα, Τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, Προεόρτιον.

Χαρᾶς πεπλήρωνται, πάντα τὰ πέρατα· ἡ Θεοτόκος γάρ, γεννᾷν ἐπιείγεται, τὸν Βασιλέα τοῦ παντός· ὁ ὧ θαύματος ἀνερμηνεύτου! Ἄρχεται ὁ ἄναρχος καὶ σαρκοῦται ὁ ἄσαρκος. Σπήλαιον εἰσδέχεται τὸν συνέχοντα ἅπαντα. Ἡ Βηθλεὲμ ἀγάλλου, καὶ χόρευε ἡ κτίσις, ἡμέραν Προεόρτιον].

Μετὰ τὴν β'. Στιχολογίαν, Κάθισμα.

Ἦχος πλ. δ'. Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον.

Τῆς Τριμύθου [13] ὁ μέγας θαυματουργός, ἀναβὰς ἐν τῷ ὕψει τῶν ἀρετῶν, ἀπαστράπτεις τοῖς πέρασιν, ὧ Σπυρίδων μακάριε· τοὺς ζοφώδεις λύκους σκορπίζων σφοδρότατα, καὶ ἐλαύνων νόσους χρησταῖς ἐπικλήσεσιν. Ὅθεν καὶ τὴν πλάνην, τοῦ Ἀρείου καθεῖλες,

τὸ ψεῦδος ἀπήλασας, τὴν ἁγίαν Τριάδα τρανώς ἐφανερώσας, Ἱεράρχα μακάριε· πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν παισμάτων ἄφεισιν δωρήσασθαι, τοῖς ἐορτάζουσι πόθῳ τὴν ἁγίαν μνήμην σου.

[Δόξα, Τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, Προεόρτιον.

Παρθένοι προεξάρξατε, τῇ τῆς Παρθένου καρᾶ· μητέρες αἰνέσατε, τὴν προπομπὴν τῆς Μητρός, Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· Μάγοι σὺν τοῖς Ἀγγέλοις, σὺν ἡμῖν οἱ Ποιμένες· ἔρχεται γὰρ ἐν πόλει, Βηθλεὲμ τοῦ γεννηῆσαι. Αὐτῆς ταῖς ἰκεσίαις, σῶσον ἡμᾶς ὁ Θεός].

Μετὰ τὸν Πολυέλεον, Ἔτερον ὁ αὐτός. [Ἐμ. Χρυσάφη.]

Ἐκ τῆς ποιμνης ἐδείχθης ἱεουργός, τὴν σφενδόνην κατέκων τὴν μυστικὴν, καθεῖλες τὸν τύραννον, ταῖς βολίσι τοῦ πνεύματος· καὶ ἀγράφως κηρύξας Τριάδα ὁμότιμον, τῆς Συνόδου ἐγένου συνήγορος ὄσιε. Ὅθεν ἀνατείλας, ἐκ τῆς Κύπρου Σπυρίδων, ὡς ἄστρον ὑπέρφωτον, τὰς αἰρέσεις ἠμαύρωσας· Ἱεράρχα θαυμάσιε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν παισμάτων ἄφεισιν δωρήσασθαι, τοῖς ἐορτάζουσι πόθῳ τὴν ἁγίαν μνήμην σου.

Δόξα, καὶ νῦν.

Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον [ἐν σῇ γαστρί, συλλαβοῦσα ἀφράστως Μήτηρ Θεοῦ τῷ κόσμῳ ἐκύησας, τὸν τὸν κόσμον κατέχοντα, καὶ ἐν ἀγκάλαις ἔσχες, τὸν πάντα συνέχοντα, καὶ ἐκ μαζῶν ἐθήλασας, τὸν πάντας ἐκτρέφοντα. Ὅθεν δυσωπῶ σε, Παναγία Παρθένε, ῥυσθῆναι παισμάτων μου, ὅταν μέλλω παρίστασθαι, πρὸ προσώπου τοῦ Κτίστου μου, Δέσποινα Παρθένε ἀγνή τὴν σὴν βοήθειαν τότε μοι δώρησαι· καὶ γὰρ δύνασαι, ὅσα θέλεις πανύμνητε].

Οἱ Ἀναβαθμοί, τὸ α'. Ἀντίφωνον τοῦ δ'. Ἦχος. Προκείμενον, [Ἦχος δ']. Τίμιος ἐναντίον [Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὀσίου αὐτοῦ]. Στίχ. Τί ἀνταποδώσωμεν [τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων, ὃν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν.] Τό, Πᾶσα πνοή.

Εὐαγγέλιον, κατὰ Ματθαῖον. [Κεφ. ιβ'. 15-21.]

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ὄχλοι πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς πάντας, καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μὴ φανερόν

ποιήσωσιν αὐτόν, ὅπως πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· Ἴδου ὁ παῖς μου, ὃν ἠρέτισα, ὁ ἀγαπητός μου, εἰς ὃν εὐδόκησεν ἡ ψυχὴ μου· θήσω τὸ Πνεῦμά μου ἐπ' αὐτόν, καὶ κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ· οὐκ ἐρίσει οὐδὲ κραυγάσει οὐδὲ ἀκούσει τις ἐν ταῖς πλατείαις τὴν φωνὴν αὐτοῦ. Κάλαμον συντετριμμένον οὐ κατεάξει καὶ λίνον τυφόμενον οὐ σβέσει, ἕως ἂν ἐκβάλῃ εἰς νίκος τὴν κρίσιν· καὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιούσιν.

Ὁ Ν'. Δόξα. Ταῖς τοῦ Ἱεράρχου... Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου... Ἐλέησόν με, κλπ.
Εἶτα τὸ Ἰδιόμελον. Ἦχος πλ. β'.

Ἱεραρχῶν τὸ θεῖον [κειμήλιον, πάτερ ὅσιε Σπυρίδων σοφέ, σὺ ἐν ἀρεταῖς ἐκρημάτισας ὅσιε. Ὅθεν τῆς ἐκκλησίας προΐστωρ γενόμενος, αἵρεσιάρχας ἐξωθήσας καὶ τοῦ Ἀρείου τὸ βλάσφημον συνοδικῶς εἰς γῆν κατηδάφισας. Διὸ θαυματουργῶν ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ τὸν Σωτῆρα ἰκέτευε, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν].

Κανὼν τοῦ Ἁγίου. Ἦχος α'.

Ῥδὴ α'. [Μ. Σακελλαρίου τοῦ Μελιτινιώτου.] [14]

Ὁ Εἰρμός. Χριστὸς γεννᾶται, δοξάσατε. Χριστὸς ἐξ οὐρανῶν, ἀπαντήσατε. Χριστὸς ἐπὶ γῆς, ὑψώθητε. Ἄσατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ, καὶ ἐν εὐφροσύνῃ, ἀνυμνήσατε λαοί· ὅτι δεδόξασται.

Χριστὸς ποιμένα σε, ὅσιε, γαστρὸς ἐκ μητρικῆς ἐξελέξατο, πρᾶον ἱερὸν καὶ σόφρονα, κήρυκά τε δογμάτων καὶ λειτουργόν, Πάτερ Ἐκκλησίας, καὶ δοχεῖον χαρισμάτων τῶν τοῦ Πνεύματος.

Σαρκὸς νεκρώσας τὸ φρόνημα, ψυχῆς δὲ προκαθάρας τὰ ὄμματα, ὅλον σεαυτὸν τοῦ Πνεύματος ὅσιε, ἀπειργάσω θεῖον ναόν, λογικαῖς θυσίαις, καθαρῶς ἱερατεύων παμμακάριστε.

Διψῶσαν Κύπρου τὴν κατιδὼν, τὸν Θεοβίτην Ἥλιαν μιμούμενος, σοῦ τῆ προσευχῆ κατήγαγες ὅσιε, οὐρανόθεν ὄμβρων πληθύν· καὶ γὰρ εἰσακούει τῆς δεήσεως Χριστὸς τῶν θεραπόντων αὐτοῦ.

Θεοτοκίον. Χρυσὴν σε στάμνον καὶ τράπεζαν, λυχνίαν φωτεινὴν καὶ κατάσκιον, ὄρος καὶ πηγὴ θεόβρυτον, κλίμακά τε καὶ πύλην θείας ζωῆς, κεχαριτωμένη Θεοτόκε, ὑπερένδοξε κηρύττομεν.

Καταβασία. Χριστὸς γεννᾶται...

Ῥδὴ γ'. [Θεοφάνους Νικαίας.]

Ὁ Εἰρμός. Τῆς Πίστεως ἐν πέτρα με στερεώσας, ἐπλάτυνας τὸ στόμα μου ἐπ' ἐχθρούς μου, εὐφράνθη γὰρ τὸ πνευμά μου ἐν τῷ ψάλλειν, οὐκ ἔστιν ἅγιος, ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔστι δίκαιος, πλήν σου Κύριε..

Τὸν νοῦν σου ἀπαθεία καταλαμπρύνας, καὶ θεία ταπεινώσει καθωραΐσας, χαρίσματα τοῦ Πνεύματος ὑπεδέξω, διώκειν πνεύματα, λύειν νοσήματα, τῶν πιστῶς τιμώντων σε ἱερώτατε.

Τὸν ὄφιν τὸν ἀρχαίκακον ἀποκτείνας, τὸν τρόπον τὸν φιλάργυρον συμπατήσας, οἰκτεῖρων τὸν δεόμενον Ἱεράρχα, ὄφιν μετέβαλες χρυσοῦν εἰς κόσμιον, ἱεραῖς ἐντεύξεσι, Πάτερ ὄσιε.

Ἀνῆλθες πρὸς τὸ ὄρος τῆς ἀπαθείας, εἰσέδυσ εἰς τὸν γνόφον τῆς θεωρίας· πλαξὶ δὲ τῆς καρδίας σου ὑπεδέξω, νόμον σωτήριον, ὡς ἱερώτατος, καὶ θεράπων γνήσιος τοῦ Δεσπότη σου.

Θεοτοκίον. Θεράπευσον τὰ τραύματα τῆς ψυχῆς μου, τὸν νοῦν μου σκοτιζόμενον ἀμελεία, Θεόνυμφε καταύγασον, ἵνα ψάλλω· οὐκ ἔστιν ἄμεμπτος ὡς σὺ πανάμωμε, καὶ οὐκ ἔστιν ἄκραντος πλήν σου δέσποινα.

Καταβασία. Τῷ πρὸ τῶν αἰώνων...

Κάθισμα. Ἦχος πλ. δ'. Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον.

Ἐκ ποιμνίων προβάτων ἐπιστατεῖν, τῆς Χριστοῦ Ἐκκλησίας προχειρισθεῖς, ποιμὴν θεοπρόβλητος, ὃ Σπυρίδων ἀνέλαμψας· κακοδοξίας λύκους ἐλάσας τοῖς λόγοις σου, ἐν εὐσεβείας πόα πιστοῦς ἐκτρεφόμενος. Ὅθεν ἀναμέσον, θεοφόρων πατέρων, τὴν πίστιν ἐκράτυνας, τῇ σοφίᾳ τοῦ πνεύματος, ἱεράρχα μακάριε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν παισμάτων ἄφεισιν δωρήσασθαι, τοῖς ἐορτάζουσι πόθῳ τὴν ἁγίαν μνήμην σου [15].

[Δόξα, Τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, Προεόρτιον.
Ἦχος ὁ αὐτός. Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς.

Τῶν Γενεθλίων τοῦ Χριστοῦ τὰ Προεόρτια, ἐπιτελοῦντες οἱ πιστοὶ πανηγυρίσωμεν, καὶ ἀξίως ἅπαντες προὔπαντήσωμεν, ὡς Μάγοι δωροφοροῦντες τὰς ἀρετάς, καὶ ἄδοντες τῶν Ἀγγέλων ἄσμα καινόν, τῷ ἐκ Κόρης θεόπαιδος, ἐν Βηθλεὲμ ἄνευ σποράς, γεννωμένῳ Θεῷ ἡμῶν, ὃν δοξάζει τὰ σύμπαντα.]

ᾠδὴ δ'. [Μ. Σακελλαρίου.]

Ὁ Εἰρμός. Ράβδος ἐκ τῆς ρίζης Ἰεσσαί, καὶ ἄνθος ἐξ αὐτῆς Χριστέ, ἐκ τῆς Παρθένου ἀνεβλάστησας· ἐξ ὄρους ὁ αἰνετός, κατασκίου δασέος, ἦλθες σαρκωθεὶς ἐξ ἀπειράνδρου, ὁ ἄϋλος καὶ Θεός. Δόξα τῇ δυνάμει σου, Κύριε.

Ῥάβδον σὲ κατέχοντα χειρὶ καὶ σχῆμα ἱερώτατον, ἐστολισμένος θεῖος ἄγγελος κατ' ὄναρ ἐπιφανείς, βασιλεῖ δεικνύει σὲ ἱατρὸν αὐτοῦ θεῖον τοῦ πάθους· ὁ δὲ ἐβόα πιστῶς· δόξα τῇ δυνάμει σου Κύριε.

Δεσπότην μιμούμενος τὸν σόν, καὶ πάντων ἱατρὸν Χριστόν, τὸν βασιλέα ἐθεράπευσας, Σπυρίδων τερατουργέ· θεϊκοῖς τε δόγμασι, τοῦτον εὐσεβῶς εἰς θεῖον ζῆλον καὶ πίστιν θεοπρεπῆ, μάκαρ εὐθυβόλως διήγειρας.

Ῥήσεις ἐντολῶν τῶν θεϊκῶν, φυλάττων παμμακάριστε, τοῦ βασιλέως διεσκόρπισας μεγάλας σὺ δωρεάς, καὶ τοῖς πᾶσι δέδωκας χρυσὸν ἐπὶ γῆς Σπυρίδων μάκαρ· ἐκτήσω γὰρ οὐδαμῶς, ὄλβον θησαυρίζων τὸν ἄσυλον.

Θεοτοκίον. Σὺ σκηνὴ τοῦ Λόγου καὶ λαμπρὰς Παρθένε, ἀληθῶς φωτός, τοῦ ἀνεσπέρου ἀναδέδειξαι· διό σε πάντες πιστοὶ θερμῶς ἱκετεύομεν, ρῆξαι τοῦ ἐχθροῦ σὺ τὰς ἐνέδρας, ἅς καθ' ἡῶν μελετᾷ, Κόρη τὸν Υἱόν σου δυσώπησον.

Καταβασία. Ῥάβδος ἐκ τῆς ρίζης Ἰεσσαί...

ᾠδὴ ε'.

Ὁ Εἰρμός. Θεὸς ὢν εἰρήνης, Πατὴρ οἰκτιρμῶν, τῆς μεγάλης Βουλῆς σου τὸν Ἄγγελον, εἰρήνην παρεχόμενον, ἀπέστειλας ἡμῖν· ὅθεν θεογνωσίας, πρὸς φῶς ὁδηγηθέντες, ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζουτες, δοξολογοῦμέν σε, φιλόανθρωπε.

Τὴν πίστιν ἐν μέσῳ πατέρων πολλῶν, ἱεράρχα Σπυρίδων ἐστήριξας, κηρύξας τὸ ὁμόθεον Τριάδος τῆς μιᾶς· διὸ καὶ ἐπαξίως, τιμᾷ ἢ Ἐκκλησία, τὴν πανίερρον μνήμην τῆς παναγίας σου κοιμήσεως.

Χριστοῦ ὄν καθάπερ πιστὸς μαθητῆς, ἱεράρχα Σπυρίδων ἀνέστησας νεκροὺς τῇ προσευχῇ σου, καὶ παρέστησας ζῶντας· καὶ γὰρ ἰσχύειν πάντα αὐτὸς δεδῶρηταί σοι, ἐξ ἰδίας ἰσχύος, ὁ ταμιοῦχος τῆς ζωῆς ἡμῶν.

Ἐλπίδος ἀγάπης καὶ πίστεως, σὺ ιδιώματα πάτερ κτησάμενος, πενήτων ἀντιλήπτωρ τε νοσοῦντων ἰατρός, καὶ πάντων τῶν ἐν ζάλῃ λιμὴν γαληνοφόρος, ἀνεδείχθης θεόφρων, ἀξιοθαύμαστε πιστότατος.

Θεοτοκίον. Ἁγίων ἀγία Παρθένε ἀγνή, τῶν ἀγίων τὸν Ἅγιον τέτοκας, τὸν πάντας ἀγιάζοντας Χριστὸν τὸν λυτρωτὴν· διὸ σε βασιλίδα καὶ δέσποιναν ἀπάντων, ὡς μητέρα τοῦ κτίστου τῶν ποιημάτων καταγγέλομεν.

Καταβασία. Θεὸς ὢν εἰρήνης...

ᾠδὴ Ϛ'.

Ὁ Εἰρμός. Σπλάγχχνων Ἰωνᾶν, ἔμβρουον ἀπήμεσεν, ἐνάλιος θῆρ, οἷου ἐδέξατο· τῇ Παρθένω δέ, ἐνοικήσας ὁ Λόγος καὶ σάρκα λαβών, διελέλυθε φυλάξας ἀδιάφθορον· ἧς γάρ, οὐκ ὑπέστη ρεύσεως, τὴν τεκοῦσαν, κατέσχευ ἀπήμαντον.

Ἄλλον Σαμουήλ, ἡ χάρις σε ἔκρισε, Σπυρίδων σοφέ, ἱερατεύειν Θεῷ, καὶ προσήγαγες, ἀναιμάκτους θυσίας πανόλβιε· πιστεύων ἀληθῶς ὅτι ἐδείχθη σοι, ἄνω ἐν σκηναῖς Θεοῦ ἡμῶν, ἡ φρικτὴ λειτουργία καὶ ἄμωμος.

Ῥάβδον Μωϋσῆς, εἰς ὄφιν μετέβαλε, προστάξει Θεοῦ, πάλαι κινούμενος· σὺ δὲ ὅσιε, εἰς χρυσὸν προσευχῇ σου μετέβαλες, τὸν ὄφιν ἱεράρχα διὰ φίλον τὸν σόν· οὕτω θαυμαστὰ εἰργάσατο, διὰ σοῦ ὁ Θεός, πάτερ τέρατα.

Ὡς ἱεραρχῶν κανὼν καὶ ἐδραῖωμα, φωστήρ οἰκουμένης διαυγέστατε· πύργε ἄσειστε, ἐκκλησίας θεμέλιε ἄρρηκτε· τῶν

θαυμάτων ποταμὸς ὁ ἀνεξάντλητος, ῥῦσαι σαῖς πρεσβείαις πάντοτε, πειρασμῶν τοὺς τιμῶντας τὴν μνήμην σου.

Θεοτοκίον. Κόλπων οὐκ ἔκοτάς, ἀνάρχου γεννήτορος, ἐν κόλποις ἀγνῆς κόρης αὐλίζεται, καὶ καθίσταται ὁ ἀμήτωρ ἀπάτωρ σαρκούμενος, ὁ τῆς δικαιοσύνης βασιλεύων Χριστός· τούτου ἀγενεαλόγητος, ἡ φρικτὴ γενεὰ καὶ ἀπόρρητος.

Καταβασία. Σπλάγχνων Ἰωνᾶν...

Κοντάκιον. Ἦχος β'. Τὰ ἄνω ζητῶν.

Τῷ πόθῳ τρωθεὶς Χριστοῦ ἱερώτατε, τὸν νοῦν περωθεὶς τῇ αἴγλῃ τοῦ πνεύματος· ἐκ πρακτικῆς θεωρίας εὐρέθης θεόκλητος, θυσιαστήριον θεῖον γεγόμενος, αἰτούμενος πᾶσι θεῖαν ἄφεσιν [16].

Ὁ Οἶκος.

Τὸν ἐκ κοιλίας ἡγιασμένον ἱεράρχην Κυρίου ἀνευφημήσωμεν νῦν Σπυρίδωνα· τὸν τῆς χάριτος πλάκας νῦν δεξάμενον θείας δόξης, καὶ ἐν θαύμασι περιβόητον τῇ κτίσει, καὶ ὡς θερμὸν καὶ αὐτόπτην τῆς θείας ἐλλάμπειως ὑπάρχοντα, τὸν καὶ πάντων ἁμαρτανόντων ψυχαγωγόν· αὐτὸς γὰρ θύων τῷ βήματι τοῦ Χριστοῦ ἱερεῖον καθέστηκεν, αἰτούμενος πᾶσι θεῖαν ἄφεσιν.

Συναξάριον.

Μηνὶ Δεκεμβριῶ 1β'. Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ θαυματουργοῦ Σπυρίδωνος.

Στίχ. Ὁ θαυματουργὸς κὰν τέθνηκε Σπυρίδων,

Τοῦ θαυματουργεῖν οὐκ ἔληξεν εἰσέτι.

Ἀμφὶ δωδεκάτην βίοτον λίπε τόνδε.

Τελεῖται ἡ Σύναξις αὐτοῦ ἐν τῷ Ἀποστολείῳ τοῦ ἀγίου καὶ κορυφαίου Πέτρου, τῷ ἐγκειμένῳ τῇ ἀγιωτάτῃ Μ. Ἐκκλησίᾳ.

Ῥδὴ ζ'.

Ὁ Εἰρμός. Οἱ Παῖδες εὐσεβείᾳ συντραφέντες, δυσσεβοῦς προστάγματος καταφρονήσαντες, πυρὸς ἀπειλήν οὐκ ἐπιοθήθησαν, ἀλλὰ μέσῳ τῆς φλογὸς, ἐσιῶτες ἔψαλλον· Ὁ τῶν Πατέρων, Θεὸς ἐλόγητὸς εἶ.

Δαβίδ μὲν βασιλεύειν, ἐκ ποιμνίου ἐκλεχθεὶς ὡς γέγραπται, σὺ δὲ θαυμάσιε πιστὸς ἐκ ποιμένος ἀναδέδειξαι, ἱεουργὸς πανευπρεπῆς, βοῶν τῷ κτίστῃ σου· ὁ τῶν Πατέρων Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ἐξίσταντο οἱ ὄχλοι, μὴ ὀρῶντες νοερῶν δυνάμεων θεῖα στρατεύματα Χριστοῦ ἐν ναῷ, ἀλλὰ τὸν δίκαιον σὺν αὐτοῖς συλλειτουργοῦντα καὶ συμπάλλοντα· ὁ τῶν Πατέρων Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ὡς λόγον ἀληθείας, σὺ ἐκφαίνων εὐσεβῶς ἐκήρυττες, τὸ ὁμοούσιον λαμπρῶς, ἀφιστῶν τῆς πλάνης Ἄρειον· τὴν Τριάδα πείθων δὲ κηρύττειν μέλποντα, τοῖς τῶν Πατέρων ὀρθοῖς ἐπόμενον λογίοις.

Θεοτοκίον. Ἡ θεία μυροθήκη, τὸ εὐῶδες μῦρον ἔνδον φέρουσα, ἐν τῷ σπηλαίῳ Βηθλεέμ, ἐκκενῶσα τοῦτο ἔρχεται, μυστικῆς εὐωδίας πληροῦν τοὺς μέλποντας· ὁ τῶν Πατέρων Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Καταβασία. Οἱ Παῖδες εὐσεβεία...

ᾠδὴ η'.

Ὁ Εἰρμός. Θαύματος ὑπερφυοῦς ἢ δροσοβόλος, ἐξεικόνισε κάμινος ὄπον· οὐ γὰρ οὖς ἐδέξατο φλέγει νέους, ὡς οὐδὲ πῶρ τῆς Θεότητος, Παρθένου ἦν ὑπέδου υηδύν· διὸ ἀνυμνοῦντες ἀναμέλψωμεν· Εὐλογεῖτω ἢ κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψούτω, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Τίς σου τὰς θαυματουργίας, ἀριθμήσει Ἱεράρχα, Σπυρίδων θεόφρον; ὑετοὺς κατήγαγες, οὐρανίους σῆ προσευχῆ· προσφωνοῦντί σοι σοφὴ παῖς ἀποκρίνεται, καὶ ῥοὺν ποταμῶν σὺ ἀνεχαίτισας, καὶ σὸν φίλον ἐν τάχει μάκαρ διέσωσας· ἄνακτα ἰάσω καὶ ξένα ἐπετέλεις.

Ἦλεγξας αἰρετικῶς τὰς κακονοίας, τῶν ἀπλῶν σου δογμάτων τοῖς λόγοις· πίστιν γὰρ ὀρθόδοξον ἱεράρχα, καὶ ἀκλινῆ, θεοφάντορ, ἐκδίδαξας, ἀνεκήρυξας· διὸ ἀνυμνοῦντες ἀναμέλψωμεν· εὐλογεῖτω ἢ κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψούτω εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Θαύματα ὑπερφυῶς τοῖς ἀσθενοῦσιν, ἀναβλύζει σου πάτερ ἢ θήκη· ἐπαξίως ὤφθης γάρ, σκεῦος θεῖον τῆς ἐκλογῆς, καὶ λειμῶν τῆς

ἀπαθείας εὐωδέστατος· πιστοὺς καθηδύνων τοὺς τιμῶντάς σου τὴν ἁγίαν καὶ θεῖαν φαιδρὰν καὶ ἔνδοξον, κοίμησιν ἀξίως, Σπυρίδων θεοφόρε.

Θεοτοκίον. Ἄκουσμα καινόν, σὺ ᾧ Παρθένε κόρη, μόνη τίκεις γὰρ ἄφραστον τόκον, τὸν Σωτῆρα Κύριον, ἀπειράνδρως τὴν σὴν νηδύν, τὴν πανάχραντον σφραγίσαντα ὡς οἶδεν αὐτός· διὸ γεγηθότες ἐκβοῶμέν σοι· Χαῖρε πάντων τῶν εὐσεβῶν τὸ διάσωμα, μὴ παύση πρεσβεύειν ἡμᾶς ἐλεηθῆναι.

Καταβασία. Θαύματος ὑπερφουῶς...

Ἰὺδὴ θ'.

Ὁ Εἰρμός. *Μυστήριον ξένου, ὀρῶ καὶ παράδοξον, οὐρανὸν τὸ Σπήλαιον. Θρόνου Χερουβικὸν τὴν Παρθένου, τὴν φάτνην κωρίον· ἐν ᾧ ἀνεκλήθη ὁ ἀχώρητος, Χριστὸς ὁ Θεός, ὃν ἀνυμνοῦντες μεγαλύνομεν.*

Χορεύσωμεν πνευματικῶς ᾧ φιλέορτοι, καὶ χεῖρας κροτήσωμεν, ἄσματος ἀνυμνοῦντες, τὸν μέγαν καὶ θεῖον ποιμένα, οὗ νῦν σκῆνος πᾶσι τὸ πανίερον, πιστοῖς χορηγεῖ, ῥῶσιν ψυχῆς ὁμοῦ καὶ σώματος.

Ἐκήρυξας μέσον Συνόδου θεόσοφε, Λόγον τὸν συνάναρχον, ἅμα δὲ καὶ ληρώδη καθεῖλες Ἀρείου τὴν δόξαν σοφέ, καὶ τὴν Σύνοδον ἐκύρωσας· καὶ γὰρ ὥφθης σὺ τῆς πίστεως ὑπέρμαχος.

Θρόνω Θεοῦ παρεστηκῶς παμμακάριστε, σὺν θείοις στρατεύμασι, πάντων τῶν νοερῶν ἀσωμάτων, μὴ παύση πρεσβεύειν, αἰεὶ τὸν φιλόανθρωπον καὶ Κύριον, Χριστὸν τὸν Θεόν, ὑπὲρ τῶν ἐν πίστει ἀνυμνοῦντων σε.

Θεοτοκίον. Ὑμνοῦμέν σε εὐλογημένη πανύμνητε, ἣν ὕμνοῦσιν Ἄγγελοι πάντες καὶ θεοφόροι πατέρες καὶ πᾶσα ἡ κτίσις, Θεὸν ὑπεράγιον ὡς τέξασαν· αὐτὸν ἐλεεῖν τοὺς σὲ ὕμνοῦντας καθικέτευε.

Καταβασία. Μυστήριον ξένον...

Ἐξαποστειλάρια [17]. Τοῖς Μαθηταῖς. [Ἐμ. Χρυσάφη.]

Μέσον Συνόδου πάνσοφε, θεοφόρων πατέρων, τὸν Υἱὸν ἀνεκήρυξας, ὁμοοῦσιον Πάτερ, Πατρὶ καὶ Πνεύματι θεῖω, Ἄρειον

κατακαύσας, τῇ ἀστραπῇ τῶν λόγων σου, καὶ τοὺς τούτου συμμάχους, τερατουργῆ ἱεράρχα· ὄθεν Σπυρίδων τιμῶμεν, καὶ δοξάζομεν τὴν ἁγίαν σου μνήμην.

Ἔτερον. Ἦχος γ'. Ἐν πνεύματι τῷ ἱερῷ.

Τοὺς πένητας ὡς συμπαθῆς, ἱεράρχα Σπυρίδων, ἠγάπησας καὶ ἔθρεψας, πλουτοδότης ὡς μέγας, καὶ πρᾶος, σὺ, τοῦ Δεσπότου μιμητῆς πανάριστος καὶ γνήσιος ὑπηρέτης· ὄμβρον γὰρ ἐξ οὐρανοῦ ἐχορήγησας ἐν γῆ, εἰς ἀφθονίαν πενήτων.

Ἔτερον. Θεοτοκίον. Ὁ αὐτός.

Ψυχὴ μου στέναζον πικρῶς, μεμνημένη τὰς πράξεις, ἃς ἐν τῷ βίῳ ἤμαρτες, φθόνῳ τῷ τοῦ Βελίαρ· ἐλέησόν με Δέσποινα, τῶν πιστῶν ἀνόρθωσις καὶ τῶν πιπτόντων ἡ στάσις. Διὸ πρὸ τέλους πάρασχε μετανοίας ἀφορμᾶς, δυσωπῶ σε.

Εἰς τοὺς Αἶνους ἰσθῶμεν στίχους η'. Ἦχος α'. Τῶν Οὐρανίων ταγμάτων. [Ἐμ. Χρυσάφη.] [18]

Τῆς ἀπαθείας τὸ ὕψος σὺ τὸ ἀκρότατον, κατειληφῶς παμμάκαρ, καὶ θανάτου τὸ κράτος, ἔλυσας Σπυρίδων· παῖδα γὰρ σὴν τεθνηκυῖαν ἐζώσας, καὶ πάλιν θνήξαι προστάπτεις, ὥσπερ Θεῷ, πάντα ἔχων σοι ὑπέκοντα.

Ἐν τῇ ἀπλάστῳ ψυχῇ σου Σπυρίδων ὅσιε, τὸ ἀγαθὸν οἰκῆσαν, καὶ πανάγιον Πνεῦμα, οἶκόν σε χαρίτων καὶ ποταμόν, ἰαμάτων ἀνέδειξε, καὶ τοῖς ἐν κόσμῳ ἀνέθετο φαινόν, ὡς ἀστέρα, πάτερ ἄδυτον [19].

Τῆς ὑψηλῆς πολιτείας νῦν ἐπιβέβηκας· ὁ ταπεινοὺς ὑψῶν γὰρ, εἰς μετάρσιον ὕψος, πρὸς ὕψος πολιτείας πάτερ σοφέ, νοητῶς ἀνεβίβασε, καὶ φαινόν σε φωστῆρα τοῖς ἐπὶ γῆς, ἐναπέθηκεν ἀοίδιμε.

Τοῦ Μωϋσέως τὸ πρᾶον, πάτερ μιμούμενος, καὶ τῶν χαρίτων τούτου, ἠξιώθης Σπυρίδων, παράδοξα ἐν κόσμῳ ἐπιτελῶν καὶ ἐξαισία πράγματα, ἐν τῇ δυνάμει τοῦ πάντα τῷ ἑαυτοῦ, ἐνεργοῦντος θείῳ νεύματι.

Ἔτερα. Ἦχος δ'. Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσιν. [Ἐμ. Χρυσάφη.]

Ὡς ἀστὴρ τηλαυγέστατος, ἐν σεπτῷ στερεώματι, Ἐκκλησίας ἔλαμψας θεοδίδακτε, ἥλιος ἄλλος τὸ σύστημα, πατέρων τὸ ἅγιον, ἐκλαμπρύνας τῷ φωτί, τῆς ἀκτίστου θεότητος, τὸν φιλόσοφον, καταπλήξας τοῖς λόγοις τῆς σοφίας, τῆς δοθείσης σοι θεόθεν, εἰς ἀμοιβὴν σῆς πραότητος. [Δίς.]

[Στίχ. Οἱ ἱερεῖς σου Κύριε ἐνδύσονται δικαιοσύνην καὶ οἱ ὅσοί σου ἀγαλλιάσονται].

Τοῦ Χριστοῦ τὴν πραότητα, ἀκριβῶς μιμησάμενος, κατ' αὐτὸν τὰ θαύματα πάτερ ἔπραξας· νεκροὺς γὰρ λόγῳ ἀνέστησας, καὶ ὄφιν μετέβαλες, σῆ ἐντεύξει εἰς χρυσόν, καὶ Ἀγγέλους συμπάλλοντας εἶχες ὅτε σου τὰς ἐντεύξεις Κυρίῳ ἀπεδίδως, παναοίδιμε Σπυρίδων, ἱεραρχῶν ἐγκαλλώπισμα.

[Στίχ. Στόμα δικαίου μελετήσει σοφίαν, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ λαλήσει].

Εὐφημείσθω μοι σήμερον, ἐν ᾠδαῖς καὶ ᾠσμασιν, ὁ σοφὸς Σπυρίδων ὁ θαυματόβρυτος, ὁ ἐπὶ γῆς ἄλλος ἄγγελος, ὁ φίλος ὁ γνήσιος, τοῦ Χριστοῦ μου καὶ Θεοῦ, τῶν θαυμάτων ἡ ἄβυσσος, ὁ λαμπρότατος, Ἱεράρχης καὶ μέγας ἀντιλήπτωρ, τῶν πιστῶς μακαριζόντων, τὴν τούτου πάνσεπτον κοίμησιν.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ'. [Μ. Σακελλαρίου τοῦ Μελιτινιώτου.]

Εὗρες μὲν τῇ πολιτείᾳ σου Θεὸν τὸν βλέποντα τὰ κρύφια καὶ πρόδηλα, τὴν καρδίαν σου δεκτικὸν ποιήσας σκὴνωμα· ὅς τὸ πρῶτον ἐπιζητεῖ καὶ πιστὸν πρὸς κατοικίαν αὐτοῦ ἀδιάλειπτον· ἔχει δὲ καὶ τὸ πανίερον καὶ θεοχαριτωτὸν σου σῶμα τὸν περικλυτὸν τοῦτον ναδὸν ἐπὶ γῆς, θαυμάτων πέλαγος ἀπείρων, ἀκοῶν τε θεραπευτήριον. Ἐνθα συντρέχοντες, Ἱεράρχα, σὲ δοξάζομεν, χάριν τῶν ἰάσεων ἐκ σοῦ κομιζόμενοι πάντες ἀπὸ τῶν ἐναντίων προσβολῶν. Ὡς γὰρ πρῶτος, Σπυρίδων, τοῖς πιστοῖς νέμει τὰ πρόσφορα.

Καὶ νῦν. Προεόρτιον.

Βηθλεὲμ ἐτοιμάζου· [εὐτρεπιζέσθω ἢ φάτνη· τὸ Σπήλαιον δεχέσθω, ἡ ἀλήθεια ἦλθεν· ἡ σκιά παρέδραμε· καὶ Θεὸς ἀνθρώποις, ἐκ Παρθένου πεφανέρωται, μορφωθείς τὸ καθ' ἡμᾶς, καὶ θεώσας τὸ

πρόσλημμα. Διὸ Ἀδὰμ ἀνανεοῦται σὺν τῇ Εὐᾷ, κρᾶζοντες· Ἐπὶ γῆς εὐδοκία ἐπεφάνη, σῶσαι τὸ γένος ἡμῶν].

Δοξολογία Μεγάλη καὶ Ἀπόλυσις.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ

Τυπικά, καὶ ἀπὸ τοῦ Κανόνος, ᾠδὴ γ'. καὶ ς'.

[Ὁ Κανὼν τοῦ ἁγίου ᾠδὴ γ'. ᾠχος β'. *Τῆς πίστεως, ἐν πέτρα...*

Τὸν νοῦν σου ἀπαθεία καταλαμπρύνας, καὶ θεία ταπεινώσει καθωραίσας, χαρίσματα τοῦ Πνεύματος ὑπεδέξω, διώκειν πνεύματα, λύειν νοσήματα, τῶν πιστῶς τιμώντων σε ιερῶτατε.

Τὸν ὄφιν τὸν ἀρχαίκακον ἀποκτείνας, τὸν τρόπον τὸν φιλάργυρον συμπατήσας, οἰκτεῖρων τὸν δεόμενον Ἱεράρχα, ὄφιν μετέβαλες χρυσοῦν εἰς κόσμιον, ιεραῖς ἐντεύξεις, Πάτερ ὅσιε.

Ἀνῆλθες πρὸς τὸ ὄρος τῆς ἀπαθείας, εἰσέδυσ εἰς τὸν γνόφον τῆς θεωρίας· πλαξὶ δὲ τῆς καρδίας σου ὑπεδέξω, νόμον σωτήριον, ὡς ιερῶτατος, καὶ θεράπων γνήσιος τοῦ Δεσπότη σου.

Θεοτοκίον. Θεράπευσον τὰ τραύματα τῆς ψυχῆς μου, τὸν νοῦν μου σκοτιζόμενον ἀμελεία, Θεόνυμφε καταύγασον, ἵνα ψάλλω· οὐκ ἔστιν ἄμεμπτος ὡς σὺ πανάμωμε, καὶ οὐκ ἔστιν ἄχραντος πλήν σου δέσποινα.

ᾠδὴ ς'. ᾠχος α'. *Σπλάγχχνων Ἰωνᾶν...*

Ἄλλον Σαμουήλ, ἢ χάρις σε ἔκρισε, Σπυρίδων σοφέ, ιερατεύειν Θεῷ, καὶ προσήγαγες, ἀναιμάκτους θυσίας πανόλβιε· πιστεύων ἀληθῶς ὅτι ἐδείχθη σοι, ἄνω ἐν σκηναῖς Θεοῦ ἡμῶν, ἢ φρικτὴ λειτουργία καὶ ἄμωμος.

Ῥάβδον Μωϋσῆς, εἰς ὄφιν μετέβαλε, προστάξει Θεοῦ, πάλαι κινούμενος· σὺ δὲ ὅσιε, εἰς χρυσοῦν προσευχῆ σου μετέβαλες, τὸν ὄφιν ἱεράρχα διὰ φίλον τὸν σόν· οὕτω θαυμαστὰ εἰργάσατο, διὰ σοῦ ὁ Θεός, πάτερ τέρατα.

Ὡς ἱεραρχῶν κανὼν καὶ ἐδραῖωμα, φωστήρ οἰκουμένης διαυγέστατε· πύργε ἄσειστε, ἐκκλησίας θεμέλιε ἄρρηκτε· τῶν

θαυμάτων ποταμὸς ὁ ἀνεξάντλητος, ῥῦσαι σοῖς πρεσβείαις πάντοτε, πειρασμῶν τοὺς τιμῶντας τὴν μνήμην σου.

Θεοτοκίον. Κόλπων οὐκ ἔκοτάς, ἀνάρχου γεννήτορος, ἐν κόλποις ἀγνῆς κόρης αὐλίζεται, καὶ καθίσταται ὁ ἀμήτωρ ἀπάτωρ σαρκούμενος, ὁ τῆς δικαιοσύνης βασιλεύων Χριστός· τούτου ἀγενεαλόγητος, ἡ φρικτὴ γενεὰ καὶ ἀπόρρητος.

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος α'.

Τῆς Συνόδου τῆς πρώτης ἀνεδείχθης ὑπέρμαχος, καὶ θαυματουργῷ λόγῳ μόνῳ ποταμὸν ἀνεχαίτισας· Σπυρίδων μακάριε σοφέ· ὄθεν νεκρά σοι ἐκ τάφου προσφωνεῖ, καὶ ὄφιν χρυσοῦται τῇ σῇ προσευχῇ· καὶ ἀγγέλους, ὅτε ἐβούλου συλλειτουργοῦντάς ἔσχες ἱερώτατε. Δόξα τῷ δεδωκότι σοι ἰσχύν, δόξα τῷ σέ στεφανώσαντι, δόξα τῷ ἐνεργοῦντι διὰ σοῦ τοιαῦτα τέρατα.

Εἶτα γίνεται Καλλιφωνία στιχ. Ἰωάννου τοῦ Γλυκέως. Ἦχος β'.

Ἱεραρχῶν τὸ θεῖον κειμήλιον, πάτερ ὅσιε Σπυρίδων σοφέ, σὺ ἐν ἀρεταῖς ἐχημάτισας ὅσιε. Ὅθεν τῆς ἐκκλησίας προΐστῳ γενόμενος, αἰρεσιάρχας ἐξωθήσας καὶ τοῦ Ἀρείου τὸ βλάσφημον συνοδικῶς εἰς γῆν κατηδάφισας. Διὸ θαυματουργῶν ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ τὸν Σωτῆρα ἰκέτευε, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἔτερον. Ἐμμανουὴλ τοῦ Χρυσάφη. Ἦχος α'.

Ὅσιε πάτερ μακάριε Σπυρίδων σοφέ, τὴν νεκρὰν ὥσπερ ζῶσαν ἐπηρώτας δι' ἀγάπην Θεοῦ· ὄφιν δὲ μετέβαλες εἰς χρυσὸν ὁ πενίαν ἀσκῶν· ῥύσιν δὲ ἐπέσχες ποταμοὺς ἔνεκα τοῦ συμπαθοῦς σου λαοῦ· βασιλεῖς δὲ παρέστης ἰατὴρ τῇ προνοίᾳ τοῦ Θεοῦ. Νεκροὺς δὲ πάλιν ἤγειρας ὡς αὐτοῦ μαθητῆς. Τὴν πίστιν δ' ἐτρένωσας ἀναμέσον πατέρων πολλῶν, πάντα ἰσχύων ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί σε Χριστῷ· αὐτὸν καὶ νῦν ἰκέτευε, μακάριε Σπυρίδων σοφέ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἔτερον τοῦ. Ὁ αὐτός.

Ὅσιε πάτερ ἱεράρχα ἀοίδιμε, ἀποστολικῆς διδασκαλίας γενόμενος ἔμπλεως καὶ τοῦ θείου Πνεύματος καταγώγιον, δι' ἐναρέτου πολιτείας ἐδείχθης φωστὴρ παγκόσμιος. Ὅθεν καὶ θαυματουργῶν ἐν τοῖς πέρασιν ὄφιν εἰς χρυσὸν μετέβαλες, καὶ

νεκρὰν πρὸς ἐρώτησιν ἡγείρας, καὶ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ἐτρένωσας, Σπυρίδων Ἱεράρχα ἀοίδιμε, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Κοντάκιον. Ἦχος β'. Τὰ ἄνω ζητῶν.

Τῷ πόθῳ τρωθεὶς Χριστοῦ ἱερώτατε, τὸν νοῦν περωθεὶς τῇ αἴγλῃ τοῦ πνεύματος· ἐκ πρακτικῆς θεωρίας εὐρέθης θεόκλητος, θυσιαστήριον θεῖον γενόμενος, αἰτούμενος πᾶσι θεῖαν ἄφεσιν.

Ὁ Απόστολος.

Προκείμενον. Ἦχος α'. Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν. Στίχ. Ἀκούσατε ταῦτα, πάντα τὰ ἔθνη, ἐνωτίσασθε πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην.

Πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα.

[Κεφ. ζ'. 26-28. η'. 1-2.]

Ἀδελφοί, τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν Ἀρχιερεὺς ὅσιος, ἄκακος, ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἀμαρτωλῶν, καὶ ὑψηλότερος τῶν οὐρανῶν γενόμενος· ὃς οὐκ ἔχει καθ' ἡμέραν ἀνάγκην, ὥσπερ οἱ Ἀρχιερεῖς, πρότερον ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἀμαρτιῶν θυσίας ἀναφέρειν, ἔπειτα τῶν τοῦ λαοῦ· τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ, ἑαυτὸν ἀνενέγκας. Ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπους καθίστησιν ἀρχιερεῖς, ἔχοντας ἀσθένειαν· ὁ λόγος δὲ τῆς ὀρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον, Υἱὸν εἰς τὸν αἰῶνα τετελειωμένον. Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις· τοιοῦτον ἔχομεν Ἀρχιερέα, ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς, τῶν ἁγίων λειτουργὸς καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, ἣν ἔπηξεν ὁ Κύριος καὶ οὐκ ἄνθρωπος.

Ἀλληλούϊα. Ἦχος β'. Στόμα δικαίου μελετήσει σοφίαν, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ λαλήσει. Στίχ. Ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ὑποσκελισθήσεται τὰ διαβήματα αὐτοῦ.

Εὐαγγέλιον. Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην [ι'. 9-16.]

Εἶπεν ὁ Κύριος· Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ, σωθήσεται, καὶ εἰσελεύσεται, καὶ ἐξελεύσεται, καὶ νομὴν εὐρήσει. Ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται, εἰμὴ ἵνα κλέψῃ, καὶ θύσῃ, καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἦλθον, ἵνα ζῶν ἔχωσι, καὶ περισσὸν ἔχωσιν. Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός. Ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν

προβάτων· ὁ μισθωτὸς δέ, καὶ οὐκ ὄν ποιμὴν, οὗ οὐκ εἰσὶ τὰ πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον, καὶ ἀφίησιν τὰ πρόβατα καὶ φεύγει, καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει αὐτὰ, καὶ σκορπίζει τὰ πρόβατα. Ὁ δὲ μισθωτὸς φεύγει, ὅτι μισθωτὸς ἐστὶ, καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων. Ἐγὼ εἶμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γινώσκω τὰ ἐμὰ, καὶ γινώσκομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν. Καθὼς γινώσκει με ὁ Πατήρ, καὶ γὰρ γινώσκω τὸν Πατέρα· καὶ τὴν ψυχὴν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων. Καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης, κάκεῖνα με δεῖ ἀγαγεῖν· καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσιν, καὶ γενήσονται μία ποίμνη, εἷς ποιμὴν.

Κοινωνικὸν. Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος. Ἀλληλούϊα.]

Примѣчанія:

- [1] Θαυμασίων, κατ' ἄλλην γραφὴν.
 [2] Κερκυραίων, λέγε, εἰ θέλεις. Σ. Π.
 [3] Ἄλλ. γρ. Ὁ τοῦ Θεοῦ. Σ. Π.
 [4] Τοῦτο τὸ στιχηρὸν καὶ τὸ κατωτέρω εἰσὶ γνωστά.
 [5] Κερκύρας, λέγε, εἰ θέλεις.
 [6] Γραπτέον ἴσως «τῆς Τριμυθοῦντος ἢ περὶ κωρος».
 [7] Ἄλλη γρ. Θεσπέσιε.
 [8] Ἐκ τῶν κατωτέρω τῆς Λιτῆς Τροπαρίων τὰ μὲν δύο πρῶτα οὐδόλως παραλάσσουσι τῶν ἤδη δεδημοσιευμένων, τὰ δὲ ἕτερα δύο καὶ τὸ Δοξαστικὸν οὐ μόνον παραλάσσουσι ἀλλὰ καὶ εἰσὶν ἐκτενέστερα τῶν ἀντιστοίχων γνωστῶν.
 [9] Γραπτέον ἴσως «νόσημα ἀνίατον».
 [10] Τὰ κατωτέρω τρία ἀπόστιχα εἰσὶ γνωστά.
 [11] Τὸ Ἀπολυτίκιον τοῦτο παραλλάσει πῶς τοῦ γνωστοῦ.
 [12] Ταῦτα εἰσὶ γνωστά.
 [13] Ἄλλ. γρ. Τριμυθοῦντος.
 [14] Τῶν Ὠδῶν τοῦ Κανόνος τὰ τροπάρια εἰσὶ γνωστά.
 [15] Τὸ Κάθισμα τοῦτο παραλλάσει τοῦ γνωστοῦ.
 [16] Τὸ Κοντάκιον καὶ ὁ Οἶκος παραλάσσουσι τῶν γνωστῶν.
 [17] Τέως ἄγνωστα καὶ ἀνέκδοτα.
 [18] Τέως ἄγνωστα καὶ ἀνέκδοτα ἅπαντα.
 [19] Κατ' ἄλλην γραφὴν τὸ τέλος τοῦ τροπαρίου ἔχει: «οἶκόν σε χαρίτων καὶ θησουροῶν τῶν θαυμάτων ἀνέδειξε, καὶ ἐν τῷ κόσμῳ σε ἔθετο φαιναῖς ταῖς ἀκτῖσι μεταυγάζοντα».